

Kilvel. n. 174/19.8.1993

17

UTSJOKI KK. [105] TENON SILTA

Kaivauksia Tenon sillan rakennuspaikalla sekä
uusilla tielinjauksilla 12. 7.-10. 8. 1990

Fil. yo. Timo Pärssinen

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTIETOJA:	3
JOHDANTO	4
A) KODANSIJA	5
Sijainti ja topografia	5
Kaivaustekniikka	5
Tulokset	5
B) KUOPPA	6
Sijainti ja topografia	6
Kaivaus	6
Havainnot	6
Kockuopat tielinjalla	7
Löydöt	7
C) KODANSIJA	8
D) RAKENNUKSEN POHJA	8
E) KODANPOHJA	9
F) KODANPOHJA	10
YHTEENVETO	10
NEGATIIVILUETTELO	11
DIAPOSITIIVILUETTELO	12
KARTTAKOPIOT	14
VALOKUVAT	22

UTSJOKI [105] TENON SILTA

PERUSTIETOJA:

Pk. 3932 03+3941 01 UTSJOKI

Kohdeluettelo:

- A** Mahdollinen kodansija
x= 7758 94, y= 501 32, z= n. 75 m mpy.
- B** Kuoppa
x= 7759 00, y= 501 20, z= n. 81 m mpy.
- C** Mahdollisia kodansioja
x= 7759 22, y= 501 18, z= n. 85 m mpy.
- D** Mahdollinen rakennuksen pohja
x= 7759 07, y= 501 23, z= n. 82 m mpy.
- E** Mahdollinen kodansija
x= 7759 00, y= 501 21, z= n. 80 m mpy.
- F** Kodansija
x= 7759 10, y= 501 31, z= n. 76 m mpy.

Maanomistajat: Teadnu RN:o 82, om. Utsjoen kunta
Onnela RN:o 12:11, om. Suomen valtio

Löydöt: KM 26049:1-56, diar. 3. 12. 1990

Valokuvat: diat numeroitu 24699-24720 ja negatiivit f.88666-f.88690

Aiemmat tutkimukset: Tuija Rankama 1987, inventointi (ks. museoviraston ark.os. top. arkisto)

Aiemmat löydöt: -

JOHDANTO

Tielaitoksen Lapin piirin pyydettyä (11. 5. 1987, kirje n:o Ps-2156) museovirastolta lausuntoa Utsjoen silta- ja tievaihtoehtoja koskevasta yleissuunnitelmasta, inventoi Tuija Rankama saman vuoden syksyllä kaikki kolme eri siltavaihtoehtojen ja tiesuunnitelmien kohteeksi valittua aluetta. Kun silta päätettiin sijoittaa Utsjoen kirkonkylän pohjoispuolelle (siltapaikka I), Onnelan törmäksi kutsutulle korkeahkolla jokitörmälle, oli paikalla Rankaman toimesta havaitut kohteet tutkittava (ks. T. Rankaman inventointikertomus, museoviraston arkeologisen osaston top. arkisto). Tutkimusta varten myönsi Tielaitoksen Lapin piiri 194 250 mk (20. 2. 1990, kirje n:o Ps-1245/120/24/89).

Kaivauksenjohtajana toimi fil. yo. Timo Pärssinen ja piirtäjä fil. yo. Leena Engblom sekä tutkimusavustajana fil. yo. Pirjo Rautiainen. Kaivajina oli kymmenkunta koululaista: Kristian Guttorm, Asla Järvensivu, Mika karjalainen, Satu Länsman, Oula Nieminen, Jouni Tiemann, Marko Tuovila, Oula Vuomajoki, Mikko ja Virpi Ylitalo sekä muutama Tielaitoksen osoittama avustaja enemmän tai vähemmän intensiivisesti: Aslak Pieskin, Sami Vuolab, Anette Aikio, Jouni Aikio, Nilla Järvensivu sekä Oskari. Kaivaus tehtiin 12. 7.-10. 8. 1990.

Kaivauskertomuksessa käytetään Tuija Rankaman esittämää kohdenumerointia. Uuden kohteen Utsjoki (105) F Tenon silta kaivaustuloksia käsitellään lähemmin vuoden 1991 kaivauskertomuksessa.

Helsingissä 23. 4. 1991

Timo Pärssinen

A) KODANSIJA

Sijainti ja topografia

Kodansijaksi epäilty kohde sijaitsee Utsjoki-Nuorgam -tien eteläpuolella olevassa notkelmassa (kts. yleiskartta, s. 15). Vallimaiset maakohoumat ympäröivät "kodassa" kasvavaa tiheää katajikkoa, joka esti näkemästä vallien todellista muotoa.

Kohteen ylitse kulkee 110 Kv:n voimalinja.

Kaivaustekniikka

Tutkimus aloitettiin raivaamalla katajikko ja laatimalla Tielaitoksen vetämän tielinjauksen keskipaalujen mukaan koordinaatisto. Jo raivauksen jälkeen oli havaittavissa "vallien" epäsäännöllisyys. Kodan poikki vedettiin 8 x 1 m W-E -suuntaisesti koeoja, joka leikkasi kohteen keskipisteen. Myöhemmin vedettiin toinen koeoja poikki edellisen ojan. Turpeen poiston jälkeen edettiin kaivamalla 5 cm kerroksin puhtaaseen pohjahiekkaan asti.

Tulokset

Turpeen poiston jälkeen oli havaittavissa normaali maannos, lukuunottamatta "vallien" kohdalla olevaa sekoittunutta täytemaata. Lisäksi oli havaittavissa n. 20 cm:n levyinen kaareva, syvä kaivanto, joka leikkasi kaivausalueen itäpäätä. Mitään muinaisjäänökseen viittaavaa ei ollut havaittavissa. Ylempien maakerrosten lievä värjäytyminen on tiheän katajikon juuriston aikaan saama. Häiriöt maannoksessa viittaavat vahvasti myöhempään toimintaan. Vallien muodostuminen lienee tulosta joko tien pengerryksestä ja maansiirtokoneiden liikkumisesta alueella tai kohteen ylittävän voimalinjan pystytyksestä, mihin alueella oleva kapea kaapelikaivanto viittaa. Kohdetta ei voi pitää muinaisjäänöksenä.

Suunniteltu Nuorgamiin vievän tien oikaisu pengerryksineen tulee tuhoamaan kohteen. Yhteensä kaivettiin 15 m².

B) KUOPPA

Sijainti ja topografia

Telepiirin talon länsipuolella n. 30 m talon lounaiskulmasta mitaten sijaitsee soikea, syvä kuoppa. Kuoppa on kaivettu loivaan hiekkatörmään, ja sen vallit ovat nyttemmin kuluneet hyvin mataliksi. Kuoppa on kooltaan n. 10 m x 7 m ja syvyys n. 80 cm.

Kaivaus

Kuoppa vaaittiin 50 cm välein koko alaltaan, ja siihen avattiin itä-länsi -suuntainen, metrin levyinen ja 8 m:n pituinen koeoja. Koeojat sidottiin Tielaitoksen laatiman tielinjan keskipaaluihin. Aluksi kaivettiin koekuopat etelä- ja pohjoisreunalle, mutta koeojan tultua kaivetuksi pohjaan laajennettiin koekuopat koeojaksi, joka leikkasi kuopan pitkittäin pohjois-etelä suuntaisesti. Länsi-itä -suuntainen koeoja kaivettiin 5 cm:n kerroksin ja tasot dokumentoitiin joka toisen kaivetun kerroksen jälkeen eli 10 cm:n välein, ellei välitasoissa ilmennyt mitään merkittävää. Etelä-pohjois -suuntaisesta koeojasta dokumentoitiin vain profiilipinnat ja merkittävimmät ilmiöt tasoista. Ristikkäisillä koeojilla saavutettiin koko kuopan poikkittais- ja pitkittäisprofiili (lukuunottamatta metrin kaistaa pitkittäisprofiilissa).

Havainnot

Kuopan tasoissa ei ilmennyt mitään rakenteita. Kuoppa on kaivettu tasapohjaiseksi hiekkapenkkaan, joka on jääkauden loppuvaiheessa jokiuomassa olleen jääpadon taakse nousseen jääjärven rantamuodostumia. Törmä on pääasissa hienoa hiekkaa ja on paikoin madaltunut lähes näkymättömiin. Jääjärven pohjalta, n. 82-81.5 m mpy noudattelevan korkeuskäyrän alapuolella, hiekka on ollut vain ohuena kerroksena ja siksi paikoin hävinnyt jättäen karkean moreenin näkyviin.

Kuopan pohjalla oli koillisosassa yksi kvartsi-iskos (KM 26049: 55) lähellä pitkälle maatonutta, ilmeisesti peuransarven kappaletta. Nämä löydöt antanevat viitteitä kuopan iästä ja mahdollisesti tarkoituksesta. Kyseessä on suurehko peurannyöntikuoppa, joka lienee suunnilleen samanikäinen kuin viereisen törmän asuin-/leiripaikka. Tarkempaan iänmäärittelyyn ei saatu riittävästi näytteitä turvekerroksesta. Kuopan pohjoispäässä, etelä-pohjois -suuntaisen koeojan päässä, oli havaittavissa punertavaa maata, mutta kyseessä oli luontainen rautahiekka. Mahdollisia esihistoriallisen toiminnan merkkejä kuopan läheisyydessä ei koekuopissa tai lapionpistoissa havaittu.

Kohde **B** jää tulevan tielinjan länsipuolelle, mutta linjauksen 20 m:n varoalueen reunalle. Yhteensä kaivettiin 28 m².

Koekuopat tielinjalla

Tielinjalle kaivettiin 10 m:n välein linjauksen keskipaaluja hyväksi käyttäen koekuoppia 80 m:n matkalle. Neliömetrin laajuisia kuoppia kaivettiin yhteensä 10, joista yksi laajennettiin neljän neliömetrin laajuiseksi (yhteensä 13 m²). Kuopitus aloitettiin Telepiirin talon takaiselta hiekkaiselta alueelta, Tielaitoksen mittapaalun nro 8703 viereiseltä tielinjauksen keskipaalulta nro +80. Kuoppia ei katsottu tarpeelliseksi tehdä etelämmäksi lähinnä koekuoppien löydöttömyyden ja maaperän karkeuden vuoksi. Tielinjaus nykyiseltä Ivalo - Nuorgam (nro 970) -tielinjalta Telepiirin rakennuksen takaiselle hiekkaiselle raiviolle, josta koekuopitus aloitettiin, tutkittiin lähinnä pintatarkastelulla (paikalla muutamia telepiirin(?) kaapelikaivantoja) ja satunnaisin lapion pistoin. Maaperä on tällä tasaisella varpukasvillisuutta ja tunturikoivua kasvavalla alueella moreenia.

Tielinjauksen paikalla sijaitsee puhelin- ja sähkölinja, jonka maadoituskaapeliota on kaivettu osin linjauksen alueelle. Tämä näkyi muutamassa kuopassa ylimääräisenä pintakerroksena ja parissa itse kaapelikaivanto osui kohdalle. Kuopissa oli yleensä n. 30-75 cm:n paksuinen hiekkakerros, jonka alla pohjassa oli kiviä - vanhaa jääpatojärven pohjaa. Viimeisessä kahdessa koekuopassa ei ollut enää hiekkää, vaan moreenisoraa, jonka alla oli pohjakivet. Koekuopitusta ei jatkettu enää pohjoisemmaksi linjauksen paalulta nro +160.

Löydöt

Ainoastaan kuopasta nro 8, aivan vanhan postin aidan lounaisimman nurkan kohdalta, n. 4-5 m nurkkatolpasta, sähkötolpan juurelta löytyi yksittäinen liuske-esine. Se löytyi 10-15 cm:n paksuisen turve/humuskerroksen ja moreeni- ja hiekkapitoisen maan sekoittuneesta osasta, n. 10-20 cm:n syvyydestä. Kuoppa kaivettiin aina 90 cm syvyyteen, jossa oli moreenia ja pohjakivet. Puhdasta hiekkää oli 75 cm:n paksuinen kerros pinnasta mitaten. Mitään värjäätynyttä maata tai muuta muinaisjäännökseen viittaavaa ei ollut lukuunottamatta pienehköä aluetta punertavaa maata n. 15-20 cm:n syvyydessä. Kuoppa laajennettiin 4 m²:n laajuiseksi ja kaivettiin 5 cm:n tasoissa. Mitään merkittävää ei havaittu. Punertavaa maata on alueella havaittavissa luontaisissa yhteyksissä; väri lienee rautapitoisen hiekan ja puiden juuristojen aikaansaamaa ruostehiekkää.

Liuske-esine, mahdollisesti hioin, on pitkänomainen ja litteähkö; sen mitat ovat 181 mm x 57.5 mm x 19 mm, ja se on kauttaaltaan hiottu tai hioutunut (KM 26049:56). Löytökontekstin vuoksi on esinettä syytä pitää irtolöytönä, sillä asuinpaikkaan tai muuhun kiinteään muinaisjäännökseen sitä ei voi liittää. Ei ole kuitenkaan mahdotonta etteikö kuopan B ympäristössä olisi ollut toimintaa esihistoriallisena aikana.

C) KODANSIJA

Kuusikulmaiseksi epäilty kodansija sijaitsee jyrkällä törmällä (ks. yleiskartta s. 15). Paikalla havaittiin kaksi muuta painauma, jotka koekaivettiin myös. Olettujen kodansijojen ylitse vedettiin 0.5-1.0 m:n levyiset koeojat siten, että mahdollinen keskusliesi puolittuisi; yhteensä tutkittiin kaivamalla n. 10.5m². Missään kaivetuista kohteista ei havaittu inhimillisen toiminnan jälkiä. Kohteet sijaitsevat jyrkässä hiekkapohjaisessa rinteessä, jossa on aiemmin kulkenut polku, jonka Karigasniemen tien pengerialle nykyisin katkaisee.

Tiekoneet ovat jossain määrin liikkumisellaan muokanneet maaperää tien pengerrystä tehdessään, samoin puhelin/sähköpylväiden pystyttäjät. Tuija Rankaman havaitseman kohteen eteläpuolella n. 5 m:n päässä valleista on maantasolle katkaistu sähkö/puhelinpylvään tynkä. Pylvään pystytys hienorakeiseen hiekkapohjaiseen rinteeseen on vaatinut paitsi syvää kaivantoa myös tukivaijereita tai jopa useampia. Tukivaijerit sidotaan yleensä maahan kaivettuihin betoniankkureihin. Kotamaiset vallit lienevät perua em. toimista, sillä mitään ihmisen esihistoriallista toimintaa osoittavaa ei ollut havaittavissa. Kodanpohjan "lieden" profiilissa oli aivan turpeen alla 10-15 cm:n paksuinen irtomaakerrostuma, joka lienee peräisin em. kaivuutoimista.

D) RAKENNUKSEN POHJA

Nelikulmaiseksi valliksi kuvattu mahdollinen rakennuksen perustus sijaitsee entisen postirakennuksen aidan pohjoisimmasta nurkasta mitattuna kolmisen kymmentä metriä luoteeseen. Umpeen kasvanut vallitus raivattiin pensaista ja nuorista koivuista, ja keskivaiheille avattiin itä-länsi -suuntainen metrin levyinen ja kahdeksan metrin pituinen oja. Oja leikkaa itäisen vallin "oviaukon" vierestä ja läntisen, rinteeseen hukkuvan vallin. Lisäksi avattiin pohjoiseen valliin pieni, erillinen koeoja.

Turpeen alta paljastui normaali, koskematon maannos lukuunottamatta valleja. Itäinen valli lienee muodostunut osin roudan ja koivun juurien, osin uudehkon puhelinpylvään pystytystoimien yhteisvaikutuksesta. "Oviaukko" valliin on syntynyt metrin päässä seisovan pylvään kuoppa tehtäessä. Kuopasta on siirretty hiekkaa "pohjoisvalliksi" ja korvattu tämä ilmeisesti paremmin pylvään juurta tukevalla karkealla moreenisoralla ja sepelillä, joita oli myös havaittavissa kaikkialla pylväslinjan ympäristössä. Pohjoisvalli koostui tästä turpeen päälle kasatusta irtohiekasta.

Koepistoissa ympäristössä eikä itse kohteessa ollut havaittavissa mitään muinaisjäänökseen viittaavaa. Yhteensä kaivettiin 11 m² laajuinen ala.

E) KODANPOHJA

Kaivauksen kestäessä havaittiin tasainen, tosin epämääräisten vallien ympäröimä soikean omainen painauma, jossa oli keskellä pienistä kivistä koostuva kohouma. Kohde on, ilmeisesti vanhan tieuran vieressä, parinkymmenen metrin päässä vanhan postitalon aidasta ja saman verran entisen telekeskuksen rakennuksesta luoteeseen. Painaumaan tehtiin puolen metrin levyinen ja kymmenen metrin pituinen koeoja, joka leikkasi painauman keskellä olleen lieden. Turpeen alla oli nokinen ja hiilipitoinen kerrostuma. Liesimäisestä kivikasasta löytyi yksittäinen peuranluukappale. Tällä perusteella päätettiin laajentaa koeoja koko painauman kattavaksi kaivausalueeksi; yhteensä 32.5 m².

Turpeen poiston yhteydessä löytyi kuitenkin reserntejä esineitä: puukon kahvaosia, työkalujen kappaleita, nahkakintaiden riekaleita ja ruostuneita säilyketölkkejä. Mitään muinaisjäänökseen liittyvää tai siihen viittaavaa konstruktiota ei tavattu. Mitään valjeja ei ollut, vaan nokimainen turpeen aluskerros jatkui vanhan tieuran alle länsiosassa, ja itäpuolella "painaumaa" reunusti koivujen juurien nostamat töyräät. Tieuraan lienee upotettu puhelinlinjan maadoituskaapeli ja mahdollisesti entiseen Posti- ja teleyhtiön keskusrakennukseen liittyviä linjavientejä. Karigasniemi-Nuorgam (nro 970) tie on näemmä aiemmin kiertänyt Utsjoen vanhan postitalon ja telekeskuksen rakennuksen itäpuolelta, minne myös suunnitelmien mukaan tullaan uusikin tie jälleen rakentamaan.

Kiveys keskellä kaivettua "kotaa" on esinemateriaalista päätellen umpeenkasvanut nuotiopaikka, mahdollisesti viereisten rakennusten tai puhelinlinjan rakennusvaiheeseen liittyvä "taukonuotio".

F) KODANPOHJA

Suunnitellulla tullialueella, jokitörmän päällä, havaitsi Fil.Lis. Christian Carpelan kaivauksella vieraillessaan nuorehkon koivun juuressa aluskasvillisuuden kätkemän epämääräisen, vallimaisen muodostuman. Kasvillisuuden raivauksen jälkeen oli havaittavissa selkeästi erottuva pyöreähkö, n. 6 metrin läpimittainen kivistä muodostettu valli, jonka keskellä oli kivinen kohouma koivun juurakon alla. Kodanpohjan ylitse pohjois-etelä -suuntaan avattiin puolen metrin levyinen ja molempien vallien sekä keskikumpareen leikkaava 13 -metrinen koeoja.

Heti turpeesta oli poimittavissa kvartsi- ja kvartsiitti-iskoksia sekä peuranluuta. Kohteen varmentamiseksi avattiin lisää aluetta lounaisosasta siten, että kodan nurkasta tuli esille noin neljännes. Koko alueelta oli

löydettävissä palanutta luuta, eniten keskuslieden tienoilta, sekä kvartsiitti-, kvartsi-, pii- ja jaspisiskoksia että esineitä. Kodan ympäristöön avattiin viiden metrin ja muuhun osaan törmää 10 metrin verkossa neliömetrin kokoisia koekuoppia , yhteensä 24 kpl. Kaivausta vaikeutti tuntuvasti maaperän kivisyys (ks. dia nro 24). Kaikkiaan törmällä avattiin 44 m².

YHTEENVETO

Törmä on ollut vuosisatoja Utsjoen keskeisiä paikkoja, joten eroosioalttiilla törmällä on turve tallautunut ajan kuluessa ohueksi. Entinen rantakivikko, jolle on kasautunut muinaisen jääjärven vaikutuksesta ohut hiekkapatja, on paljastunut hiekan valuttua alas törmältä. Varsinaista kulttuurikerrosta on lähes mahdotonta havaita maaston kivisyyden rikkoessa havaintopinnan kauttaaltaan. Löytöjen keskittyminen lähelle Tenojoen mutkan syömää törmän reunaa, viitanee kaikkein hiekkaisimman ja siten asutukselle otollisimman maaperän syöksyneen jo aikojen kuluessa alas jokeen mahdollisine muinaisjäännöksineen.

Kohteista ainoastaan **B** sekä **F** osoittautuivat esihistoriallisiksi. Kaikkien kohteiden tutkiminen kaivauksin oli kuitenkin välttämätöntä, koska havainnointi päällisin puolin ei ole ainakaan saamelaistyyppisissä tai muissa historiallisen ajan muinaisjäännöksissä luotettava menetelmä. Inventoinnin yhteydessä harjoitettu koekaivaustoiminta olisi tässäkin tapauksessa ollut mielekästä ja aikaa säästävää. Nyt 1987 inventoinnissa jäi epätodennäköiseksi muinaisjäännösalueeksi luokiteltu kivinen törmäalue eli varsinaisen sillan rakennuspaikka viimeisen vajaan kahden viikon tutkimuksen varaan, mikä ei ollut läheskään riittävä aika koko törmän tutkimiseksi.

Valitettavasti inventointiin yleensä osoitetaan mitättömiä määrärahoja ja koekaivaus ei ole rajoitetun ajan puitteissa juuri mahdollista, varsinkaan jos haluaa käydä läpi koko tutkimusalueen riittävän tarkasti. Tällöin on usein keskityttävä todennäköisiin muinaisjäännösalueisiin, ja silloin usein jää epätodennäköiset paikat vähemmälle huomiolle, kuten jäi pahoin kivikoiden runtelema Onnelan törmä. Kaikkiaan 1990 kaivauksilla avattiin 154 m² laajuinen ala. Tutkimuksia jatkettiin kesällä 1991.

NEGATIIVILUETTELO

- f.88666 Pyyntikuoppa valmiina tutkittavaksi.Idästä.
- f.88667 Turvetta kuopasta poistetaan. Idästä
- f.88668 Kuoppa **B** tasossa 3. Kaakosta
- f.88669 Kohde **C** ennen raivausta. Idästä.
- f.88670 "Talonpohja" **D** alue raivattuna ja tutkimusta vaille. Etelästä.
- f.88671 Kohde **A** ennen kaivausta. Idästä.
- f.88672 Talonpohjan **D** poikkileikkausojan profiilia. Pohjoisesta.
- f.88673 Kohde **A** turpeen poiston jälkeen. Lännestä.
- f.88674 Kohde **E** taso 1. Lounaasta.
- f.88675 Kuoppa **B**, itä-länsi -koeojan itäpää. Etelästä.
- f.88676 Etelä-pohjois -suuntainen koeoja kohteessa **B**. Idästä.
- f.88677 Saman koeojan pohjoispää. Pohjoisesta.
- f.88678 Törmällä sijaitseva kodanpohja **F** tutkimuksen kohteena. Kuvassa tutk. avustaja Pirjo Rautiainen. Kaakosta.
- f.88679 Näkymä Tenon alajuoksulle. Etualalla 1921 palaneen nimismiehen virkatalon raunioihin liittyvä kumpare. Lännestä.
- f.88680 Kohteen **E** profiili. Lounaasta
- f.88681 Sarviainesta kuopassa **B**. Idästä.
- f.88682 Kuopan **B** itä-länsi -koeojan profiilin länsiosa. Koillisesta.
- f.88683 Saman kohteen koeojan itäosa. Pohjoisesta.
- f.88684 Yleiskuva jokitörmältä. Lännestä.
- f.88685 Panoraaman toinen osa. Ks. ed.

- f.88686 Kodanpohjan **F** lounaisneljännes puhdistettuna tasoon 0. Lännestä.
- f.88687 Piirtäjä L. Engblom piirtää kodanpohja **F**:n poikkivedettyä koeojaa. Etelästä.
- f.88688 Kodanpohjan **F** neljännes pohjaan kaivettuna. Kaakosta.
- f.88689 Kodanpohjaa **F** peitetään. Lännestä.
- f.88690 Kaivajat peitetyn kohteen äärellä. Vas. lukien: Oula Nieminen, Jouni Tiemann, Oula Vuomajoki, Mika Karjalainen, Marko Tuovila, Kristian Guttorm ja Anette Aikio.

DIAPOSITIIVILUETTELO

- 24699 Kohde **B** valmiina tutkittavaksi. Idästä.
- 24700 Kuopannetta avataan. Idästä.
- 24701 Kuoppa **B** tasossa 3. Kaakosta.
- 24702 Kuoppa **B** tasossa 4. Kaakosta.
- 24703 Lähikuva kuopan **B** länsiprofiilista. Idästä.
- 24704 Kuopan **B** länsiprofiili. Idästä.
- 24705 Kuopan **B** itä-länsi -koeojan itäpään profiili. Luoteesta.
- 24706 Itä-länsi -koeojan länsiosa. Pohjoisesta.
- 24707 Kuopan **B** pohjalla oleva sarvenkatkelma.
- 24708 Kodanpohjaksi epäillyn kohteen **A** halkaiseva koeoja pohjaan kaivettuna. Kaakosta.
- 24709 Kohdetta **E** kaivetaan. Lounaasta.
- 24710 Kohde **E** kaivettuna tasoon 0. Etelästä.
- 24711 Kohde **E** tasossa 2 ja koeoja keskellä pohjassa. Lounaasta.

- 24712 Vuonna 1921 palaneen nimismiehen virkatalon raunioita Onnelan törmällä. Taustalla Tenoa alajuoksun suuntaan. Lounaasta.
- 24713 Kodanpohjan lounaisneljänneksen kaivausta tasoon 0. Kaakosta.
- 24715 Piirtäjä Leena Engblom piirtää tasoa 0. Lounaasta.
- 24716 Kodanpohjanneljännes pohjaan kaivettuna. Kaakosta.
- 24717 Koekuoppia kaivetaan törmälle. Kaakosta.
- 24718 Koekuoppa 920/499. Maaperän kivisyys vaikeutti tutkimusta ja hidasti kaivamista. Idästä.
- 24719 Kaivausaluetta törmällä peitetään.Lännestä.
- 24720 Osa kaivajista viimeisenä työpäivänä: (vas.) Oula Nieminen, Jouni Tiemann, Oula Vuomajoki, Mika Karjalainen, Marko Tuovila, Kristian Guttorm ja Anette Aikio.

KOHDE MERKITTU PUNAISELLA

UTSJOKI 105 TENON SILTA

Timo Pärssinen 1990

YLEISKARTTA

mk 1:1000

piirt. Leena Engblom

kp n:o 8702: 77,062 m mpy.

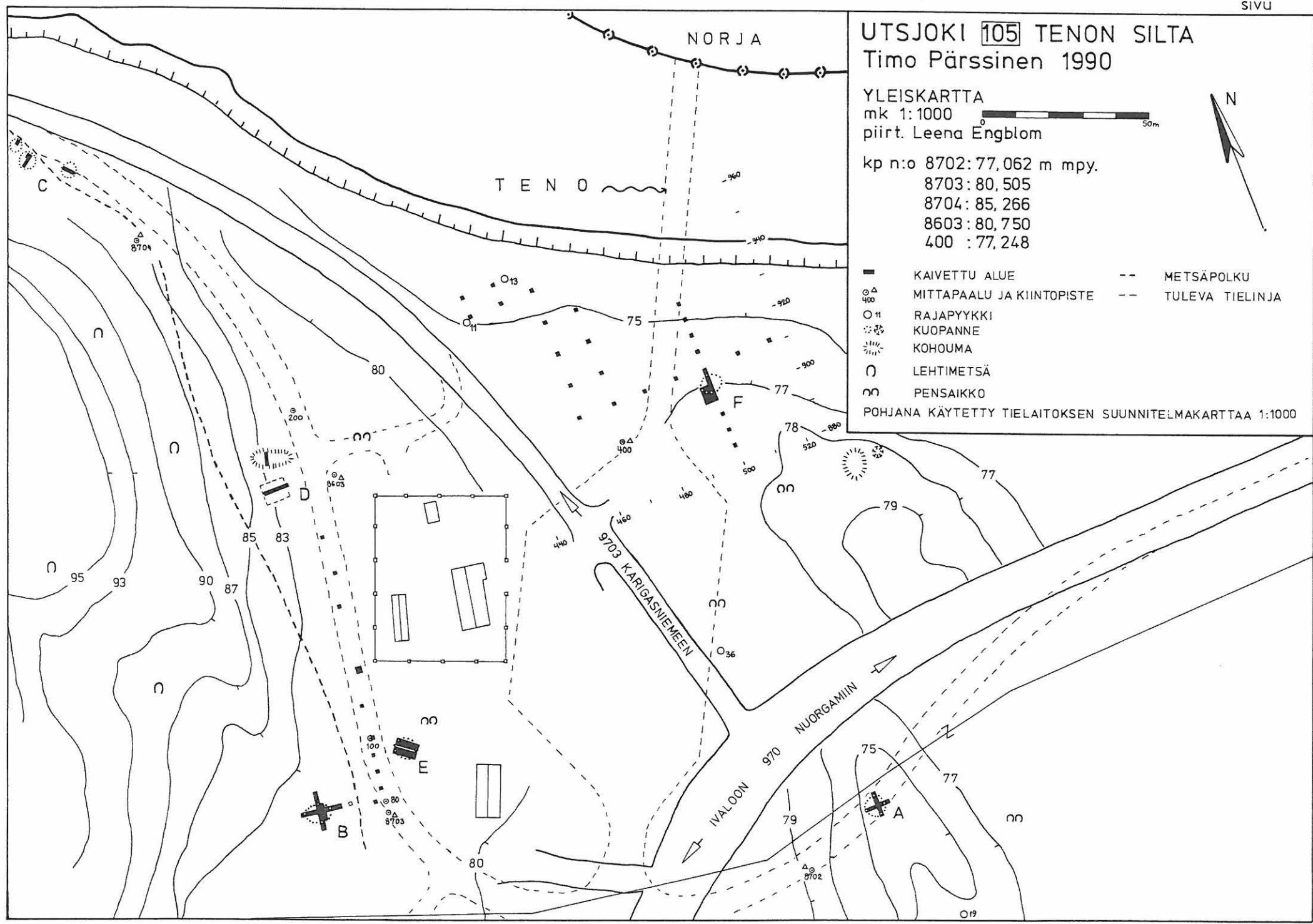
8703: 80,505

8704: 85,266

8603: 80,750

400 : 77,248

- KAIVETTU ALUE
 - MITTAPAALU JA KIINTOPISTE
 - RAJAPYYKKI
 - KUOPANNE
 - KOHOUMA
 - LEHTIMETSÄ
 - PENSAIKKO
 - METSÄPOLKU
 - TULEVA TIELINJA
- POHJANA KÄYTETTY TIELAITOKSEN SUUNNITELMAKARTTAA 1:1000

UTSJOKI 105 TENON SILTA

Timo Pärssinen 1990

Pinta- ja pohjavaaituskartta
 mk ~~1:200~~
 PIENENNÄÖS
 kp 80,505 m mpy, lukema 166

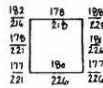

- 150

- 140

- 130

- 120

- 110

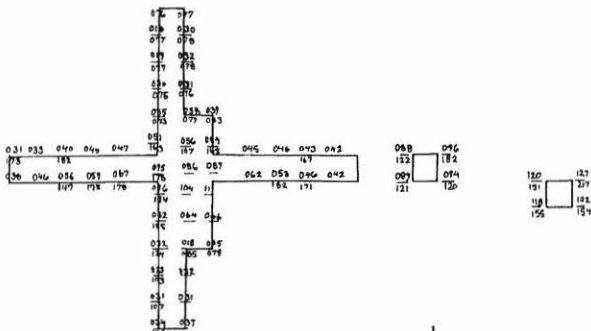
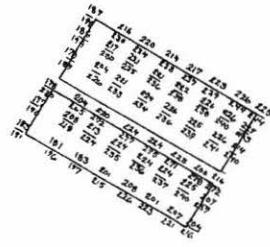
- 100

- 090

- 080

170

190

200

210

220

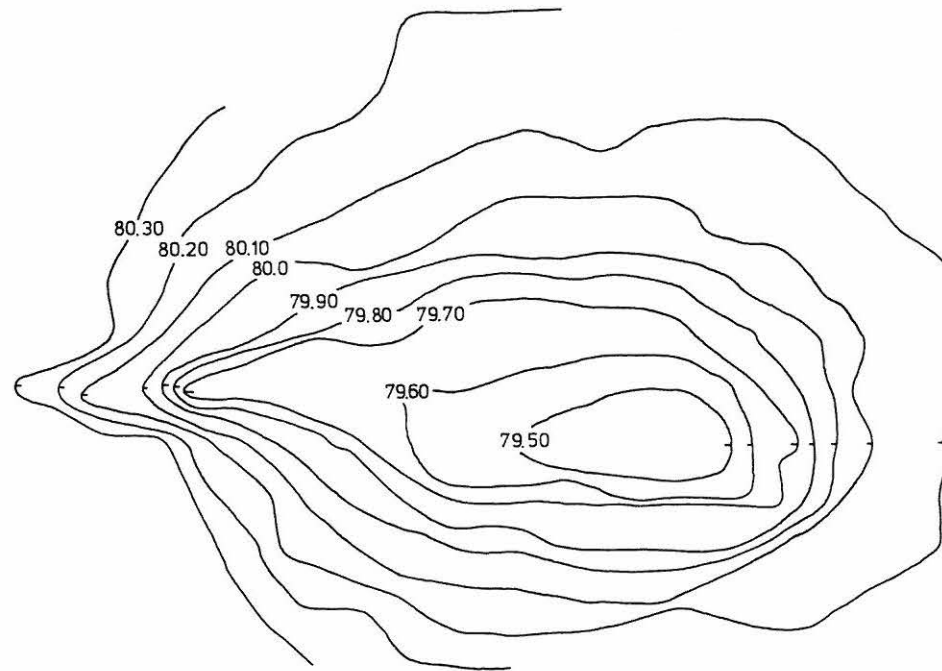
UTSJOKI TENON SILTA
Timo Pärssinen 1990

KORKEUSKÄYRÄKARTTA KUOPASTA B

KP n:o 8703 = 80,505 m mpy

MK ~~1:50~~ PIENENINÖS

Piirt. L. ENGBLOM

174 176 178 180 182 184 186

sivu

-
- 088
-
- 086
-
- 084
-
- 082
-
- 080
-
- 078
-

UTSJOKI TENON SILTA

Timo Pärssinen 1990

KOHDE B

Tasokartta, tasot 0,1,2,4,6

mk ~~1:50~~

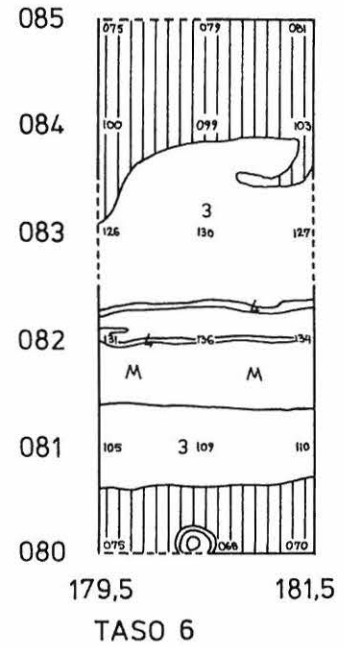
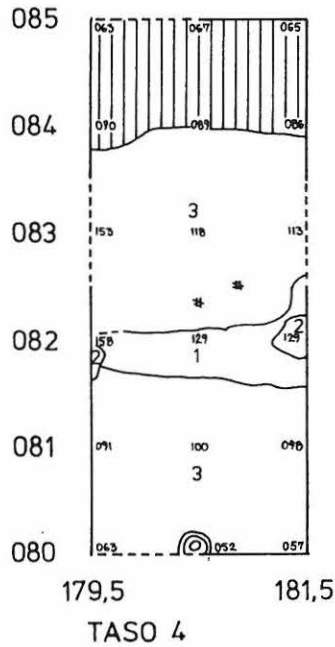
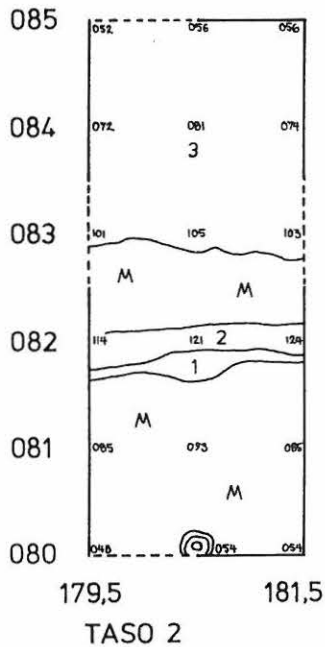
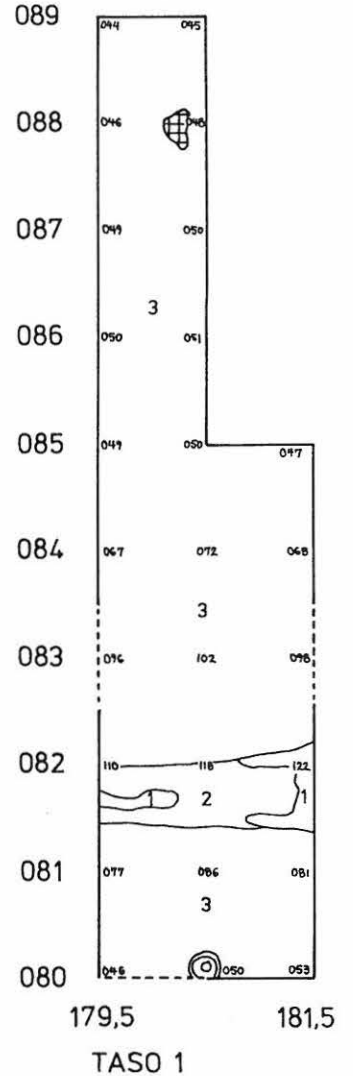
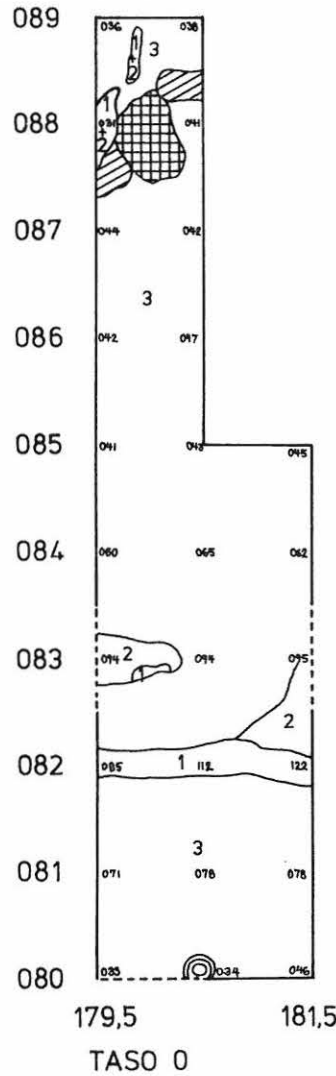
PIENENNÖS 0

kp 80,505, lukema 166

piirt. Leena Engblom

- PUNAMULTA
- LIKAMAA
- TURVE
- HUUHTOUTUNUT HIEKKA
- PUHDAS HIEKKA
- RUOSTE
- VEDEN RAIDOITTAMA PUHDAS HIEKKA

UTSJOKI TENON SILTA

Timo Pärssinen 1990

KOHDE B

Tasokartta, tasot 8, 10, 12, 14, 16

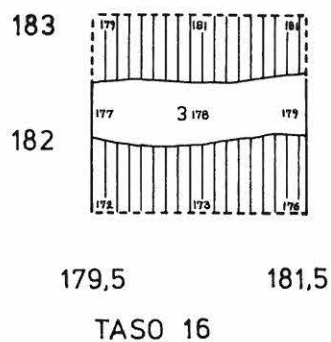
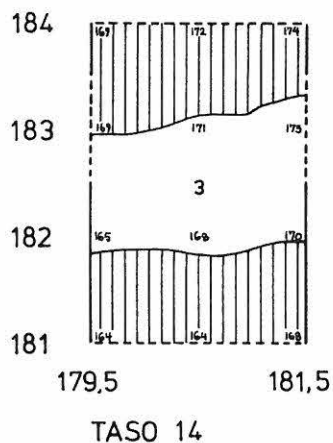
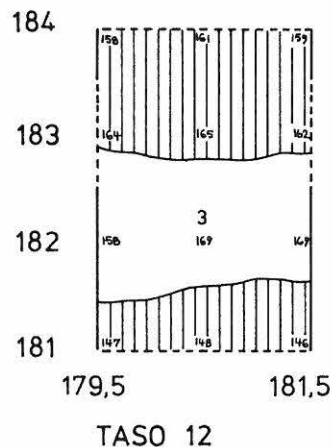
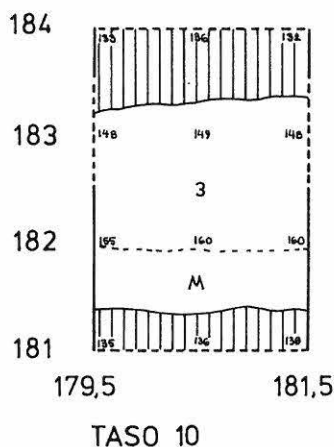
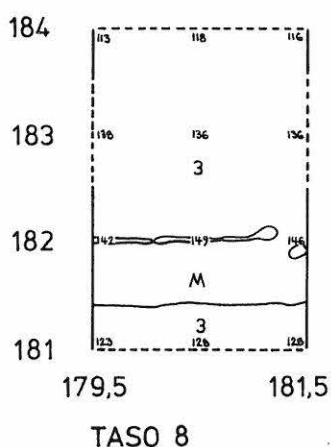
mk 4.50
PIENENNÄÖS 0 2 m

kp 80,505 m mpy., lukema 166

piirt. Leena Engblom

1	TURVE
2	HUUHTOUTUNUT HIEKKA
3	PUHDAS HIEKKA
M	RUOSTE
	VEDEN RAIDOITTAMA PUHDAS HIEKKA

UTSJOKI TENON SILTA

Timo Pärssinen 1990

KOHDE B

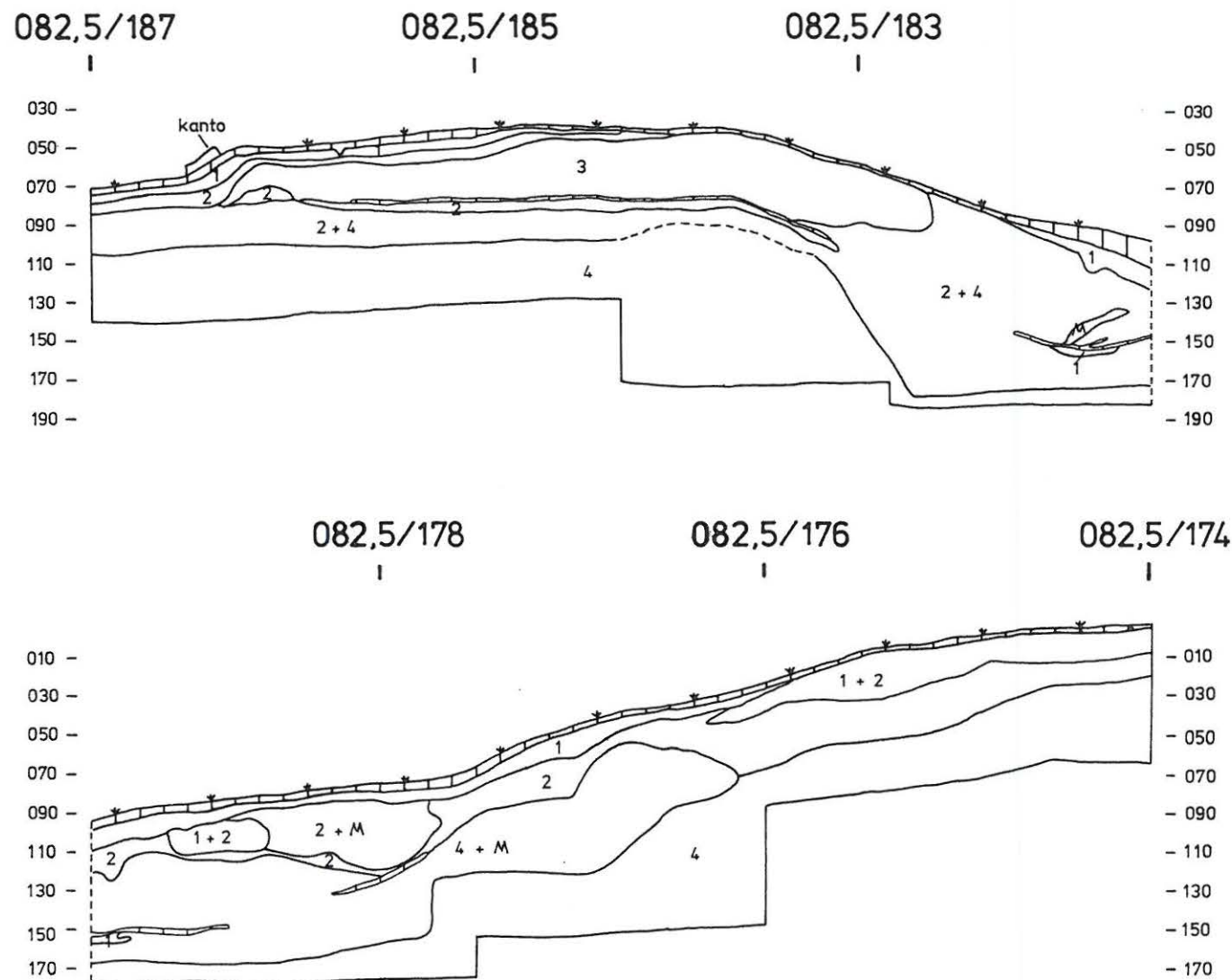
Profiilikartta linjalta 082,5/174-187

mk ~~1:25~~ 1m

PIEENJÄNÖS 0
kp 80,505 m mpy., lukema 166

piirt. Leena Engblom

	TURVE
	VANHA TURVE
	HUUHTOUTUNUT HIEKKA
	RIKASTUMISKERROS
	PUHDAS HIEKKA
	VEDEN RAIDOITTAMA PUHDAS HIEKKA
	RUOSTE

UTSJOKI TENON SILTA

Timo Pärssinen 1990

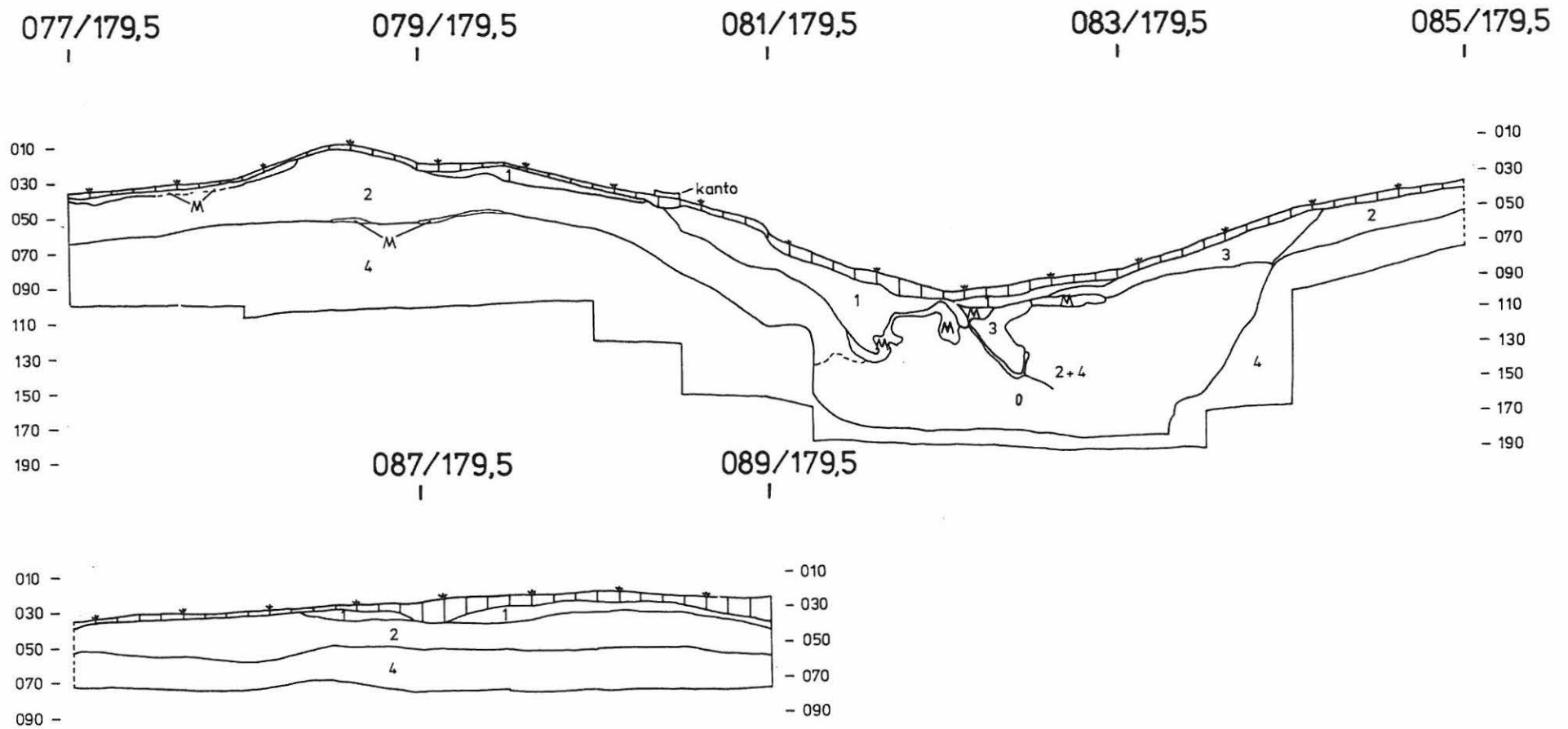
KOHDE B

Profiilikartta linjalta 077-089/179,5

mk 1:25
 Pienennös 0 1m

kp 80,505 m mpy., lukema 166
 piirt. Leena Engblom

	TURVE
1	HUUHTOUTUNUT HIEKKA
2	RIKASTUMISKERROS
3	PUHDAS HIEKKA
4	
M	RUOSTE

UTSJOKI (105) TENON SILTA

f.88684-5 Yleiskuva jokitörmältä. Länneä.

Timo Pärssinen 1990

f.88678 Törmällä sijaitseva kodanpohja F tutkimuksen kohteena. Kuvassa tutk. avustaja P. Rautalainen. Kaakosta.

f.88679 Näkymä Tenon alajuoksulle. Etualalla 1921 palaneen nimismiehen virkatalon raunioihin liittyvä kumpare. Länneestä.

f.88666

Pyyntikuoppa valmiina tutkittavaksi. Idästä.

f.88667

Turvetta kuopasta poistetaan. Idästä

f.88668

Kuoppa B tasossa 3. Kaakosta

f.88669

Kohde C ennen raivausta. Idästä.

Timo Pärssinen 1990

f.88672

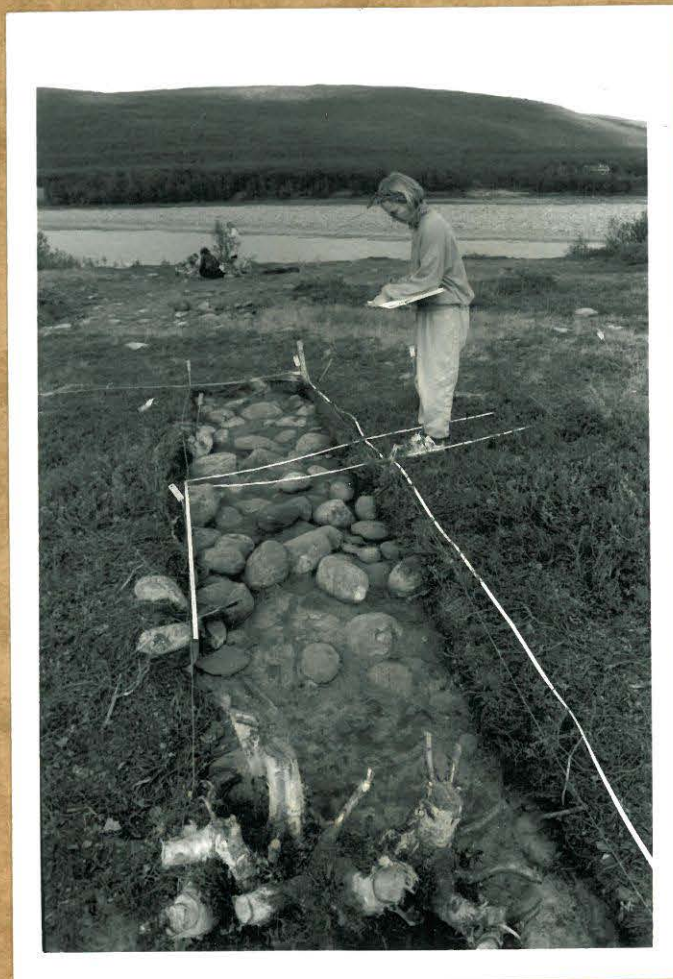
"Talonsphjan" D poikkileikkausajan profiilia. Pohjoisesta.

f.88676

Etelä-pohjois -suuntainen koeoja kohteessa B. Idästä

Timo Pärssinen 1990

f. 88687 Piirtäjä Leena Engblom piirtää kodanpohja F:n poikkivedettyä koejaa. Etelästä.

f. 88671 Kohde A ennenn kaivausta. Idästä.

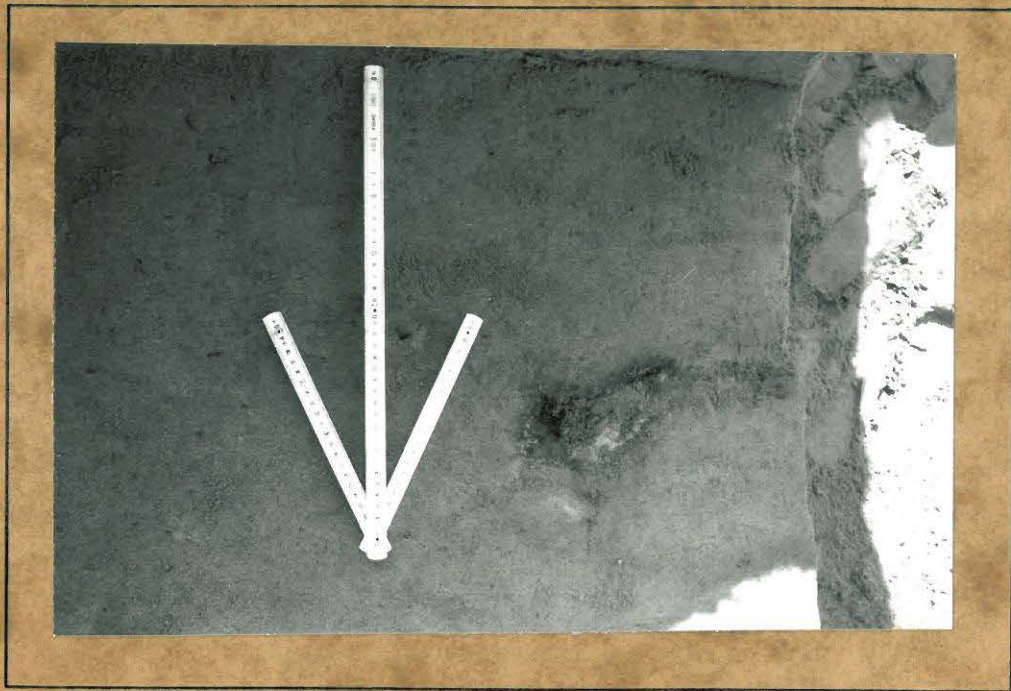
f.88670

Kohteen Dalue raivattuna ennen tutkimusta. Etelästä.

f.88688

Kodanpohjan F neljännes pohjaan kaivettuna. Kaakosta.

f.88681 Sarviainesta kuopassa B. Idästä.

f.88686 Kodanpohjan F lounaisneljännes puhdistettuna tasoon 0. Länneä.

f.88682

Kuopan B itä-länsi -koeojan profiilin länsiosa. Koillisesta.

f.88683

Saman kohteen koeojan itäosa. Pohjoisesta.

f.88689 Kodanpohjaa F peitetään. Länneestä.

f.88690 Kaivajat peitetyn kohteen äärellä. Vas. lukien: Oula Nieminen, Jouni Tiemann, Oula Vuomajoki, Mika Karjalainen, Marko Tuovila, Kristian Guttorm ja Anette Aikio.

Timo Pärssinen 1990